

خرم آن محط که مشتاق به یار برسد

روایتی از غبارروبی مضجع شریف رضوی با حضور رهبر معظم انقلاب اسلامی پس از دو سال و نیم فراق

حتما شنیده‌ای که می‌گویند آن را که خبر شد خبری باز نیامد، که ترجمه معمولش یعنی آن کس که دستش به درک معنا، چشمش به دیدن ماجرا، روحش به دریافت واقعه‌ای رسید، کم پیش می‌آید، بتواند آن را که دیده و چشیده است، بازگو کند. نه اینکه او ناتوان باشد بلکه کلمه‌ها برای خودشان سقف دارند و معناها برای خودشان قد. این سقف و قد، گاه در کنار هم جای نمی‌گیرند.

با این همه‌گاه وصف یک ماجرا و روایت یک واقعه می‌تواند اندکی از آنچه را که حاضران تجربه کرده‌اند به غایبان بچشاند. حالا حکایت روایت ما از مراسم غبارروبی مضجع شریف علی ابن موسی الرضا^(ع) است، آن‌ها که گرداگرد این نور ابدی به طواف عشق نشستند، به قدر درک والایشان از این مراسم، برای ما گفتند، از جلوه‌های حضور رهبر معظم انقلاب در این مراسم، آن هم بعد از دوری چند ساله، از اشتیاق معظم له به وصال بعد از فراق و از اشتیاق و احوال حضور خودشان در این مراسم با ما سخن گفتند و ما نیز گوش جان به دیدگان شما می‌سپاریم تا روایت آنچه شنیده‌ایم به دیدگان شما برسد.

ای یاد تو کامل الزیارات

حضرت آیت‌ا... خامنه‌ای، رهبر معظم انقلاب، در سفر به مشهد مقدس که به دنبال تغییر شرایط کرونایی کشور انجام شد، در مراسم غبارروبی مضجع نورانی امام رضا^(ع) شرکت کردند. در این مراسم جمعی از علما و خادمان حرم رضوی حضور داشتند. مراسم با تلاوت کلاما... مجید و زیارت جامعه کبیره و ذکر مصائب اهل بیت^(ع) در روزهای پایانی ماه محرم برگزار شد. حجت الاسلام والمسلمین کاظم راشد بزدی، یکی از استادان برجسته حوزه، از علمای حاضر در این مراسم بودند. این استاد ارجمند در گفت‌وگو با شهرار با اشاره به اهمیت ترویج مفاهیم دینی در رسانه، روایتی درباره حال و هوای مراسم غبارروبی مضجع شریف امام رضا^(ع) بازگو کردند که در ادامه می‌خوانید.

همان‌طور که می‌دانیم رهبر معظم انقلاب به شدت علاقه‌مند به حضرت رضا^(ع) هستند، ایشان چند سال بود که به مشهد نیامده بودند و به همین دلیل پس از این دوری یک حال مخصوصی داشتند. ایشان پیش از این مقید بودند که هر سال چند صبحی را در مشهد اقامت کنند و به زیارت حرم مطهر علی ابن موسی الرضا^(ع) مشغول باشند. علاقه ایشان به حضرت رضا^(ع) مثال زدنی است و از کارهایی که در زمان زیارت انجام می‌دهند، نماز گزاردن در کنار مرقم مطهر آقا امام رضا^(ع) است. رهبر معظم انقلاب در زمانی که برای غبارروبی در کنار مضجع شریف قرار داشتند، گریستند و مثل گذشته به دعا و نماز مشغول شدند. به دلیل دوری و فاصله افتادن بین زیارت ایشان از مرقم مطهر علی ابن موسی الرضا^(ع) امسال حال متفاوتی بر حرم و مراسم غبارروبی حاکم بود و این در بین دیگر حاضران هم دیده می‌شد.

تجدید عهد

آیت‌ا... سیدجعفر سیدان یکی از علمای ارجمندی بود که در آیین غبارروبی مضجع شریف امام رضا^(ع) رهبر معظم انقلاب را همراهی کرد. او درباره این مراسم به خبرنگار شهرار گفت: معمول است که در ارتباط با مضجع منور و مرقم مقدس امام رضا^(ع) گاهی به عنوان غبارروبی در ضریح مطهر را بازمی‌کنند و افرادی وارد می‌شوند و آنچه به عنوان نذر در آنجا اهدا شده است، جمع‌آوری می‌شود و پس از آن هم به اصطلاح غبارروبی می‌شود. با پارچه‌های تمیز پنجره‌های ضریح را غبارروبی می‌کنند و مراسمی هنگام غبارروبی برگزار می‌شود. در روزی که شما اشاره می‌کنید نیز همین مراسم انجام شد و رهبر معظم انقلاب که به مشهد آمده بودند، به زیارت حضرت امام رضا^(ع) مشرف شده بودند و جمعی هم در این مراسم حضور داشتند و حقیر هم در آنجا حاضر بودم.

زیارت کنندگان و قبور معصومین^(ع) مورد عنایت خدا قرار گرفته‌اند. این در روایات زیادی ذکر شده است. در ادامه به اصل مسئله غبارروبی با تأکید بر روایات اشاره می‌کنیم:

در کتاب «فرحة الغری» از ابی عامر تبانی، واعظ اهل حجاز، روایت شده است که: نزد امام صادق^(ع) رفتم و عرض کردم ای فرزند رسول خدا^(ص)! ثواب کسی که قبر امیرالمؤمنین^(ع) را زیارت و آنجا تعمیر کند چیست؟ فرمود: ای اباعامر! پدرم از پدرش از جدش حسین بن علی^(ع) از علی^(ع) از رسول خدا^(ص) روایت کرده است که به علی^(ع) فرمود: به خدا سوگند تو را در سرزمین عراق می‌کشند و در آنجا دفن خواهی شد. علی^(ع) عرض کرد: پاداش کسی که قبرهای ما را زیارت کند و آن‌ها را آباد و بدان‌ها سرکشی و رفت‌وآمد کند چیست؟ فرمود: ای ابوالحسن! خداوند قبر تو و قبر فرزندان را بقعه‌ای از بقعه‌های بهشت و میدانی از میدان‌های آن قرار داده است و به راستی خداوند دل‌های مردمان شریف و برگزیدگان خلق خود را چنان آفرید که مشتاق شمایند و سختی و آزارها را تحمل می‌کنند تا قبرهای شما را آباد کنند و برای تقرب به درگاه خدا و به خاطر دوستی رسول خدا^(ص) بسیار به زیارت آن‌ها آیند. ای علی^(ع)! اینان کسانی هستند که مخصوص به شفاعت من اند و در کنار حوض من وارد شوند و فردای قیامت در بهشت دیدار کنندگان و زائران من‌اند.

ای علی^(ع)! کسی که قبرهای شما را آباد کند و به دیدارشان آید، چنان است که حضرت سلیمان بن داود^(ع) را در ساختن بیت المقدس کمک کرده است و ثواب کسی که قبرهای شما را زیارت کند، معادل است با ثواب هفتاد حج پس از حج واجب، و از گناهان خود بیرون آید تا از زیارت شما بازگردد، مانند روزی که مادر او را زاییده است. پس مژده باد تو را و مژده بده به دوستان خود از نعمت‌های الهی به چیزی که چشمی ندیده و گوشی نشنیده و بر دل هیچ بشری بطور نکرده است. ولی افراد بی‌ارزشی از مردم نیز هستند که زائران قبور شما را سرزنش کنند... اینان بدترین امت من هستند و خدا شفاعت مرا به آن‌ها نرساند و بر حوض من وارد نشوند.

آستان قدس تو دارالشفای عالم است

حجت الاسلام عباس فرازی نیا، مدیر ارتباطات حوزوی و امور فرهنگی آستان قدس رضوی نیز یکی از حاضران در این مراسم معنوی بود. روایت ایشان از این مراسم معنوی را در ادامه می‌خوانید.

در روزهای پایانی ماه محرم خبردار شدیم که رهبر معظم انقلاب به مشهد مشرف شده‌اند و چون عاشقی دلسوخته، پروانه‌وار به دور ضریح مطهر امام رضا^(ع) به تعبیری چرخیدند، بنابراین بارعایت کامل شیوه‌نامه‌های بهداشتی، مراسم مذکور با حضور شخص ایشان و برخی همراهان ایشان از جمله آیت‌ا... علم‌الهدی، امام جمعه مشهد و اعضای شورای عالی حوزه علمیه خراسان و شخص تولیت محترم، آیت‌ا... مروی، برگزار شد. مراسم با تلاوت کلاما... مجید و زیارت جامعه کبیره و ذکر مصائب اهل بیت^(ع) حال و هوای معنوی خاصی داشت. تعدادی از خانواده‌های معظم شهدا و تعدادی از روحانیون مشهد و جمع محدودی از خدام حرم ملک پاسبان امام رضا^(ع) هم زمینه حضور ایشان را فراهم کردند و این مراسم در معنویت و اشکی وصف‌ناپذیر برگزار شد.

رهبر معظم انقلاب در ابتدای ورود به زیارت مضجع شریف امام رضا^(ع) با گذاشتن صورتشان بر قبر ایشان به زیارت پرداختند و سپس به عطرافشانی این مضجع شریف مشغول شدند. در پایان دو رکعت نماز زیارت یا همان نماز اهدایی محضر سلطان عشق را در قسمت پایین ضریح مطهر اقامه کردند و پس از زیارت این امام بزرگوار به زیارت قبر والدین خودشان و دیگر علمای مدفون در حرم مطهر مانند قبر آیت‌ا... العظمی میلانی، آیت‌ا... واعظ طبسی و شهید هاشمی‌نژاد شتافتند و برای آن‌ها نیز طلب رحمت و مغفرت کردند. در پایان این مراسم پارچه‌های متبرک به عطر و گلاب که به آن مضجع شریف غبارروبی شده است به عنوان شفای تن و جان مشتاقان و بیماران حضرت رضا^(ع) به میهمانان، علما، خدام و... اهدا شد. این سنت قدیمی بنا بر روایتی است که از امام جواد^(ع) نقل شده است. ایشان در پاسخ به تعدادی از شیعیان که از خراسان در حج به دیدارشان آمده بودند و طلب دعا برای شفای بیماری را داشتند، فرمودند، به خراسان بروید، پارچه‌ای را به قبر پدرم متبرک کنید و به بدن مریض بزنید، خداوند شفا می‌دهد.

یک دلتنگی عمیق

پای صحبت یکی از خادمان حرم مطهر رضوی نشسته‌ایم و از زاویه دید یک خدمتگزار به روایت مراسم غبارروبی مضجع شریف امام رضا^(ع) با حضور رهبر معظم انقلاب گوش سپرده‌ایم. زیارت رهبر معظم انقلاب یک زیارت ویژه با نگاهی خاص است. حضور ایشان براساس برنامه‌ریزی تعیین شده است و این گونه نیست که چون شخص اول کشور هستند تغییراتی در برنامه‌ریزی از پیش تعیین شده، ایجاد کنند. بدون هیچ زحمتی به حرم مشرف می‌شوند و بدون هیچ تشریفات زیارت می‌کنند. حتی لحظه حضور در روضه منوره به گونه‌ای بدون جلب توجه وارد می‌شوند که حس و حال معنوی دیگر میهمانان برهم نخورد. خود ایشان هم در حس و حال معنوی خاصی هستند که گواه از یک ارتباط خاص با حضرت رضا^(ع) است. در تمام مسیر توجه ایشان به حضرت است و چنان در پیش‌رو می‌ایستند و اذن دخول می‌خوانند که انگار منتظر کسب اجازه هستند و تا این اجازه صادر نشود داخل نمی‌شوند. این حس درونی را از نحوه رفتار ایشان می‌توان درک کرد. امسال نیز بعد از دو سال و نیم دوری، دلتنگی‌های رهبر معظم انقلاب را برای امام می‌شد کامل حس کرد. نحوه در آغوش گرفتن مرقم حضرت رضا^(ع) توسط رهبر معظم انقلاب برای همه ما گواه دلتنگی عمیقی بود، انگار که عاشق به معشوق خود رسیده است. در این مدت اگر ایشان می‌خواست به‌طور غیررسمی می‌توانست تشریف داشته باشد، اما به آنچه از زبان خود جاری شده بود عمل کرد. در مراسم غبارروبی، رهبر معظم انقلاب به تمام علما و بزرگان حاضر در مراسم توجه دارند و همه را تکریم می‌کنند و رفتار ایشان در مراسم غبارروبی سرشار از خضوع در برابر مقام حضرت است. بعد از مراسم نیز سرمزار علما و بزرگان مدفون در حرم حضور می‌یابند، به‌ویژه احترام خاصی برای مزار والدین خود حتی در این زمان که در قید حیات نیستند، قائل می‌شوند. به نظر می‌رسد که آنچه بیش از همه مورد توجه ایشان است، خادمی حضرت رضا علیه السلام است. از کلام و رفتار ایشان کامل مشخص است که خادمی را بر تمام مناسب خود ترجیح می‌دهند. به این نقش خادمی توجه ویژه‌ای دارند و به خدمت به زائران تأکید خاص می‌کنند. همین توجه‌ها باعث شده است که زیارتی خاص داشته باشند. یک زیارت کامل با حس و حالی خاص که در آن به همه چیز حتی قرائت قرآن، مداحی و تلاوت زیارت توجه دارند.

